

Datum

15 september 2021

Zaaknummer

2017-003762

OnderwerpReactie op verzoeken windpark
Bommelerwaard-A2**Inlichtingen bij**Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl**Blad**

1 van 5

Mevrouw I. van Rheenen
Sint Antoniestraat 3
5214 LG BRUCHEM

Beste mevrouw Van Rheenen,

U heeft ons op 18 mei 2021 en 12 juli 2021 e-mails gestuurd over Windpark Bommelerwaard-A2 in Bruchem (gemeente Zaltbommel). In uw e-mails vraagt u om intrekking van de vergunningen voor de realisatie en de exploitatie van Windpark Bommelerwaard-A2. Ook vraagt u om intrekking of opschorting van het inpassingsplan Windpark Bommelerwaard-A2. Bij e-mail van 27 juli 2021 heeft u over dat windpark een verzoek ingediend op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob).

Wij hebben besloten de omgevingsvergunningen voor het windpark en de ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming niet in te trekken. Ook zullen wij geen bouwstop opleggen. Voor wat betreft uw verzoek om intrekking of opschorting van het inpassingsplan zullen wij Provinciale Staten vragen daarop een besluit te nemen, aangezien wij daarvoor niet bevoegd zijn. Over uw verzoek op grond van de Wob ontvangt u ook een apart bericht.

Uw verzoek

In uw e-mail van 18 mei 2021 voert u aan dat de gezondheidsrisico's onvoldoende zijn onderzocht. Daarnaast voert u aan dat niet wordt voldaan aan de eisen die volgen uit het verdrag van Aarhus en Richtlijn 2011/92, waaronder artikel 7 van het verdrag van Aarhus. U stelt dat de gevolgde procedure en besluitvorming ondeugdelijk en onhoudbaar zijn en verzoekt de vergunningen voor realisatie en exploitatie van het windpark in te trekken en ingetrokken te houden.

In uw e-mail van 12 juli 2021 geeft u het volgende aan. Op 30 juni 2021 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) geoordeeld dat de windturbinebepalingen niet mogen worden gebruikt als onderbouwing voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid van windparken, omdat voor de bepalingen voor windturbines in paragraaf 3.2.3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en paragraaf 3.2.3 van de Activiteitenregeling milieubeheer (hierna: windturbinebepalingen) in strijd met Europees recht geen milieubeoordeling is gemaakt. De windturbinebepalingen moeten daarom volgens de Afdeling buiten toepassing blijven en mogen niet gebruikt worden in besluitvorming over het al dan niet toestaan van een windpark.

De onrechtmatigheid van de windturbinebepalingen gaat terug tot 2010, toen zij zijn vastgesteld, en heeft gevolgen voor al verleende vergunningen. In het arrest van het Hof van Justitie uit juni 2020 (Nevele) is namelijk bepaald dat het in artikel 4, derde lid, van het Verdrag betreffende de

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nlBNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2GBtw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751provincie
Gelderland

Datum

15 september 2021

Zaaknummer

2017-003762

Blad

2 van 5

Europese Unie neergelegde beginsel van loyale samenwerking meebrengt dat de lidstaten van de Europese Unie verplicht zijn de onwettige gevolgen van een schending van het Unierecht ongedaan te maken.

Hieruit volgt dat de bevoegde nationale autoriteiten, inclusief de nationale rechterlijke instanties waarbij beroep is ingesteld tegen een nationale handeling die in strijd met het Unierecht is vastgesteld, verplicht zijn om in het kader van hun bevoegdheden alle noodzakelijke maatregelen te treffen om het verzuim van een milieubeoordeling te herstellen. Dit kan er, voor een plan of een programma dat is vastgesteld zonder rekening te houden met de verplichting een milieubeoordeling te verrichten, bijvoorbeeld in bestaan dat maatregelen tot opschorting of nietigverklaring van dit plan of programma worden vastgesteld en dat een reeds verleende vergunning wordt ingetrokken of opgeschort teneinde een dergelijke beoordeling alsnog te verrichten.

Op basis daarvan bent u van opvatting dat het inpassingsplan Windpark Bommelerwaard-A2 onrechtmatig is en dat wij verplicht zijn om al datgene te doen dat in ons vermogen ligt om de rechtsgevolgen van die onrechtmatigheid ongedaan te maken, daaronder expliciet begrepen het intrekken of opschorten van een reeds verleende vergunning totdat er een passende milieueffectrapportage is opgesteld.

In reactie op uw verzoek merken wij het volgende op.

Algemeen

Provinciale Staten van Gelderland hebben het inpassingsplan Windpark Bommelerwaard-A2 op 4 juli 2018 vastgesteld. Voor Windpark Bommelerwaard-A2 zijn bovendien twee omgevingsvergunningen verleend. Het betreft vergunningen van 5 juli 2018 en 14 november 2019. Daarnaast is op 4 juni 2018 een ontheffing verleend op grond van de Wet natuurbescherming. Tegen de besluiten uit 2018 is door u zelf beroep ingesteld. De Afdeling heeft dit beroep op 17 september 2018 niet-ontvankelijk verklaard, als gevolg waarvan deze besluiten onherroepelijk is geworden. Tegen de omgevingsvergunning uit 2019 is geen beroep ingesteld, zodat ook dit besluit onherroepelijk is.

Voor windparken gelden de bepalingen van paragraaf 3.2.3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en paragraaf 3.2.3 van de Activiteitenregeling milieubeheer (hierna: windturbinebepalingen). De windturbinebepalingen hebben als doel omwonenden te beschermen tegen onevenredige hinder door geluid, slagschaduw, veiligheid en lichthinder. Voor Windpark Bommelerwaard-A2 zijn voor wat betreft slagschaduw aanvullende, strengere normen opgelegd. Daarnaast moeten exploitanten zich houden aan de wettelijke zorgplicht, het inpassingsplan en de omgevingsvergunningen en mogen zij de instellingen van hun windturbines niet zomaar wijzigen. Exploitanten van windturbines moeten de nadelige gevolgen voor het milieu tot een aanvaardbaar niveau beperken. Overheden kunnen hen daarop aanspreken en zo nodig handhavend optreden.

Op 30 juni 2021 heeft de Afdeling geoordeeld dat de windturbinebepalingen niet mogen worden gebruikt als onderbouwing voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid van windparken, omdat voor de windturbinebepalingen geen milieubeoordeling is gemaakt. U bent van mening dat de vergunningen voor Windpark Bommelerwaard-A2 door deze uitspraak niet meer houdbaar zijn en verzoekt om intrekking daarvan.

Datum

15 september 2021

Zaaknummer

2017-003762

Blad

3 van 5

Beoordeling verzoek intrekking omgevingsvergunningen

Er is voor Windpark Bommelerwaard-A2 sprake van omgevingsvergunningen uit 2018 en 2019 die onherroepelijk zijn. De vergunninghouder kan op grond van de omgevingsvergunningen dan ook overgaan tot de aanleg en de exploitatie van Windpark Bommelerwaard-A2.

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) is van toepassing op de omgevingsvergunningen. Deze wet bevat enkele artikelen op grond waarvan een vergunning ingetrokken kan worden. U verzoekt om intrekking van de omgevingsvergunningen vanwege de vaststelling door de Afdeling dat voor de windturbinebepalingen ten onrechte geen milieubeoordeling is gemaakt. Wij gaan ervan uit dat u hiermee intrekking van de omgevingsvergunningen op grond van artikel 2.33, eerste lid, onder a, van de Wabo beoogt.

Naar onze opvatting worden de omgevingsvergunningen voor Windpark Bommelerwaard-A2 niet aangetast door de uitspraak van de Afdeling van 30 juni 2021. Die uitspraak is gedaan in een procedure die geen betrekking heeft op het inpassingsplan voor Windpark Bommelerwaard-A2. De Afdeling heeft in verband met een bestemmingsplan van de gemeente Delfzijl een uitspraak gedaan en de gemeente Delfzijl opgedragen een herstelbesluit te nemen. De Afdeling heeft de windturbinebepalingen niet onverbindend verklaard en zij gelden daarom nog voor alle situaties waarin vergunningen zijn verleend die onherroepelijk zijn. Daarom nemen wij niet aan dat zich een situatie voordoet waarin de omgevingsvergunningen zouden moeten worden ingetrokken vanwege strijdigheid met een voor Nederland verbindend verdrag of een voor Nederland verbindend besluit van een volkenrechtelijke organisatie (artikel 2.33, eerste lid, onder a, van de Wabo).

Voor zover uw verzoek betrekking heeft op artikel 2.33, eerste lid, onder d, van de Wabo (intrekking vanwege ontoelaatbaar nadelige gevolgen voor het milieu) merken wij het volgende op. Uit de uitspraak van de Afdeling volgt niet dat sprake is van ontoelaatbaar nadelige gevolgen voor het milieu waarvoor toepassing van artikel 2.31 (wijziging van de vergunning) redelijkerwijs geen oplossing biedt en de omgevingsvergunningen om die reden zouden moeten worden ingetrokken. De Afdeling heeft als haar oordeel uitgesproken dat de windturbinebepalingen niet kunnen worden gebruikt voor de beoordeling van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van een bestemmingsplan zonder dat daarvoor een milieubeoordeling is gemaakt. De Afdeling heeft zich niet uitgelaten over de aanvaardbaarheid van de normen in de windturbinebepalingen. De milieubeoordeling van de normen in de windturbinebepalingen zal door de wetgever worden gemaakt, op basis waarvan de windturbinebepalingen mogelijk worden gewijzigd. Wij gaan ervan uit dat de wetgever hiermee het door de Afdeling geconstateerde gebrek dat aan de windturbinebepalingen kleefte, zal herstellen.

Het is in dit stadium dan ook te vroeg om aan te nemen dat de windturbinebepalingen inhoudelijk niet juist zijn, nog daargelaten de vraag hoe en op welke termijn een eventuele aanpassing van de windturbinebepalingen zal doorwerken in situaties waarin sprake is van een rechte vaststaande vergunning. Het is niet aan ons om daarop vooruit te lopen door de vergunningen in te trekken of te wijzigen zonder nadere onderbouwing.

Datum

15 september 2021

Zaaknummer

2017-003762

Blad

4 van 5

Voor zover u beoogt intrekking van de omgevingsvergunningen op grond van artikel 5.19, eerste lid, van de Wabo merken wij op dat de omstandigheden die in dat artikel worden genoemd zich niet voordoen.

Bouwstop

U heeft gevraagd om de bouw van de windturbines stil te leggen. Wij gaan ervan uit dat u hiermee bestuursrechtelijke handhaving op grond van artikel 5.17 van de Wabo beoogt. Dat artikel kan alleen worden toegepast als sprake is van een overtreding. Een overtreding is op grond van artikel 5:1, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht een gedraging die in strijd is met het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift. U hebt niet aannemelijk gemaakt dat er sprake is van een overtreding en ook hebben wij zelf geen informatie die uitwijst dat sprake zou kunnen zijn van een overtreding. Uit de uitspraak van de Afdeling van 30 juni 2021 volgt niet dat bij Windpark Bommelerwaard-A2 sprake is van een overtreding en ook overigens is die uitspraak geen reden om een bouwstop op te leggen. Wij wijzen uw verzoek daarom af.

Beoordeling intrekking ontheffing Wet natuurbescherming

Bij de verlening van de ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet aangesloten bij de windturbinebepalingen. De uitspraak van de Afdeling van 30 juni 2021 heeft dan ook geen invloed op de verleende ontheffing. Bovendien heeft u niet aangegeven op grond waarvan die ontheffing zou moeten worden gewijzigd of ingetrokken. Wij zullen de ontheffing daarom niet op grond van uw brief intrekken.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande trekken wij de omgevingsvergunningen en de ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming voor Windpark Bommelerwaard-A2 niet in. Ook zullen wij geen bouwstop opleggen voor de bouw van de windturbines. Voor wat betreft uw verzoek om intrekking of opschorting van het inpassingsplan zullen wij Provinciale Staten vragen daarop een besluit te nemen, aangezien wij daarvoor niet bevoegd zijn.

Overige

Voor Windpark Bommelerwaard-A2 is ook een vergunning verleend op grond van de Waterwet. Omdat niet uitgesloten is dat uw verzoek ook betrekking heeft op die vergunning, hebben wij uw verzoek doorgestuurd aan het Waterschap Rivierenland.

Vragen

Heeft u vragen? Neem dan contact op met het Provincieloket.

Terinzagelegging en zienswijzen

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. U kunt evenals andere belanghebbenden op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van

Datum

15 september 2021

Zaaknummer

2017-003762

Blad

5 van 5

Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl. De termijn hiervoor is donderdag 16 september 2021 tot en met woensdag 27 oktober 2021.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized capital 'P' followed by a horizontal line and a vertical stroke.

Pauline Reijnen
Afdelingsmanager Vergunningverlening en Handhaving